

OS SÉCULOS XVI E XVII

Por: José Miguel Besada Fernández

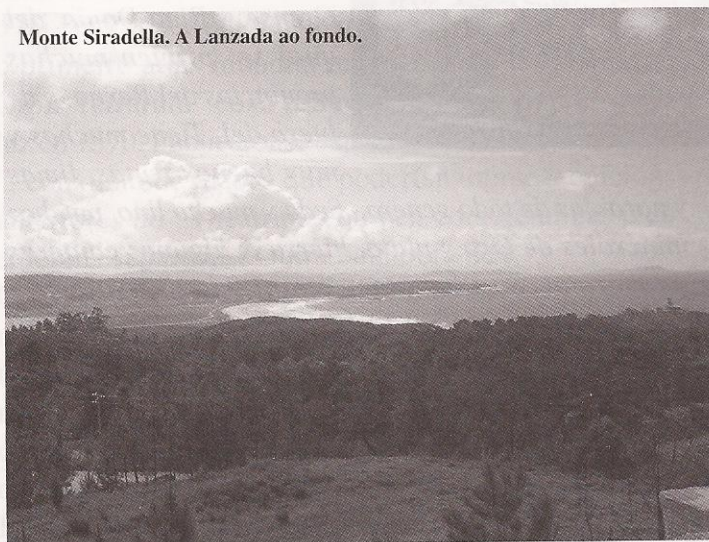
Dentro do marco histórico das Rías Baixas e concretamente de O Grove a historia é plenamente a mesma en toda a zona agás en casos puntuais dos que quedaron vestixios, ben topónimos, algún resto de construción e ata escasos documentos, aínda que non moi precisos nin detallados.

Nos séculos XVI e XVII houbo feitos e situacións que aparentemente non parecen transcendentais, aínda que si o foron, como todo o que sucedeu nun pobo ou nunha comarca porque marcaron dun xeito determinante a configuración social dos tempos posteriores.

Os feitos básicos destes séculos son:

- As continuas guerras da coroa de Castela no ámbito europeo nos reinados de Carlos I ata Carlos III, principalmente contra Francia, Inglaterra e Holanda que tivo como consecuencias un importante recrutamento de xoves para a Armada coa conseguinte diminución da xente máis capacitada para desenrolar o duro traballo de mariñeiro.

Monte Siradella. A Lanzada ao fondo.

- Os continuos ataques e espolios levados a cabo polos piratas, tanto ingleses como franceses, turcos ou berberiscos que frecuentemente asolan as costas de todas as rías que practicamente estaban indefensas. Nestes ataques piratas, no que afecta a O Grove, entre outros porque hai datos recollidos, destaca o do ano 1622 nos que dez navíos mouros saquearon as costas comprendidas

entre Portonovo e a Illa de O Grove que, pola situación en mar aberto e por non estar protexida nin defendida, facilitaba estas incursións e devastacións polos piratas.

- Cabe destacar tamén nesta parte bélica deste tempo, a aportación de madeira para a construción de barcos para a Armada que no caso de O Grove, procedía da chamada "Fraga do Rei", da que non hai constancia do lugar concreto no que se atopaba aínda que se deduce, pola toponimia, que debía de comprender unha ampla zona comprendida entre A Carballeira a a Siradella, incluíndo Meloxo, Con de Loureiro e Reboredo.

A PESTE NEGRA E A FAME

Foi sen dúbida a parte máis negativa da historia de O Grove. No ano 1566 coa chegada da chamada peste bubónica ou "peste negra" que, xunto cos grandes temporais desencadeados nesa época, deixou, incluso, pobos sen xente pola gran mortandade e pola fame, sendo as zonas máis afectadas: A Coruña, Santiago e as Rías Baixas e, dentro delas, O Grove que parece ser foi por onde entrou e de aquí pasou aos pobos limítrofes estendéndose durante varios anos sendo os máis duros 1571 e 1573.

Non se sabe, nin aproximadamente, cantas foron as vítimas, pero seguro que foron cuantiosas xa que os medios sanitarios eran practicamente nulos. En Santiago, a causa destes males, calcúlase que morreron unhas oito mil persoas e iso contando cos medios profilácticos que tiñan e, a isto, hai que engadir a fame debido á escaseza de colleitas a pesar de que nesa época implantouse o cultivo do millo que sería unha importante base da riqueza e alimentación de Galicia. Ter en conta que o trigo viña de Francia cun alto prezo e de baixa calidade coincidindo cunha economía nun punto moi baixo por mor deste factores.

Como testemuñas desa época e a consecuencia das sucesivas epidemias da peste, creouse en O Grove a Confraría de San Roque coa conseguinte edificación da capela, que non se corresponde coa actual pois a hoxe existente foi feita máis tarde. Tamén se creou un hospital que pola toponimia existente debía estar radicado na zona do actual barrio do Hospital, preto da capela de San Antón.